

רע"פ 7921/22 - עלא אבו סאלח נגד מדינת ישראל

בית המשפט העליון

רע"פ 7921/22

לפני:

כבוד השופט ח' כבוב

המבקש:

עלא אבו סאלח

נגד

המשיבה:

מדינת ישראל

בקשה לרשות ערעור על החלטת בית המשפט המחוזי
בירושלים (כבוד השופטים ע' שחם, א' רובין-נ' פלקס)
בע"פ 28379-06-22 מיום 15.09.2022

בשם המבקש:

עו"ד אוהד חן

החלטה

1. בקשה למתן רשות ערעור על פסק דינו של בית המשפט המחוזי בירושלים (כבוד השופטים ע' שחם, א' רובין ו-נ' פלקס) בע"פ 28379-06-22 מיום 15.09.2022. בגדרו, התקבל ערעור שהגישה המשיבה על החלטת בית משפט השלום בירושלים (כבוד השופט ד' פולוק) בת"פ 61872-10-17 מיום 01.05.2022 לבטל את הרשעתו של המבקש.

הרקע לבקשה והבקשה

2. המבקש הורשע, לאחר ניהול הליך הוכחות מלא, בביצוע עבירה של תקיפה בנסיבות מחמירות הגורמת חבלה של ממש, לפי סעיפים 380 ו-382 לחוק העונשין, התשל"ז-1977.

3. על-פי עובדות כתב האישום, המבקש - שוטר בעיסוקו בתקופה הרלבנטית לכתב האישום - ואדם אחר (להלן: נאשם 2) - מאבטח אזרחי - אזקו והכו שני אנשים שביקשו לעבור במחסום קלנדיה (להלן: מתלונן 1, מתלונן 2-המתלוננים, לפי הקשר). לפי המתואר, ביום 20.08.2015, בשעה 01:30, לערך, עברו המתלוננים במעבר קלנדיה,

כאשר במהלך בידוק בטחוני שערך עליהם המבקש, נמצא חפץ דמוי כדור רובה. מתלון 1 התבקש לגשת לחדר הבידוק ולהתפשט לצורך ביצוע חיפוש על גופו. במהלך החיפוש, סטר המבקש את פניו של מתלון 1, הכה אותו באגרופים ובעיטות וירק עליו. לאחר שמתלון 1 דחף את המבקש - נאזק. משהבחין נאשם 2 במתרחש, נכנס הוא לחדר הבידוק והחל גם הוא להכות את מתלון 1 באגרופים, בעיטות ובעזרת נשקו; והכל - כאשר מתלון 1 עודנו אזוק. לאחר מכן, יצא נאשם 2 מחדר הבידוק, סטר את פניו של מתלון 2, דחף אותו, ואזק אותו.

4. ביום 10.10.2019, הרשיע בית משפט השלום את המבקש במיוחס לו; וביום 01.05.2022, גזר את דינו והשית עליו 3 חודשי מאסר על תנאי למשך שניים, שמא יעבור עבירה מסוג תקיפה; התחייבות כספית בסך 2,500 ש"ח; ופיצוי למתלון 1 בסך 3,000 ש"ח. כן הורה בית משפט השלום, בהתאם להמלצת שירות המבחן, על ביטול הרשעתו של המבקש.

5. המשיבה הגישה ערעור על החלטת בית משפט השלום לבטל את הרשעתו של המבקש. ביום 15.09.2022, קיבל בית המשפט המחוזי את ערעור המשיבה, והרשיע את המבקש בדיון, משסבר הוא, כי עניינו של המבקש אינו עומד בתנאים שנקבעו בע"פ 2083/96 כתב נ' מדינת ישראל, פ"ד נב(3) 337 (1997) (להלן: עניין כתב) לביטול הרשעה. זאת, משחומרת העבירה בה הורשע המבקש, כמו גם נסיבות ביצועה והעובדה שהיא בוצעה במסגרת תפקידו הציבורי - לא מאפשרות לבטל את הרשעתו.

6. המבקש לא השלים עם פסק דינו של בית המשפט המחוזי, ומכאן הבקשה שלפניי.

7. לטענת המבקש, בקשתו מעלה שאלה עקרונית החורגת מעניינו הפרטני, אשר נוגעת להרחבת המבחנים שנקבעו בעניין כתב לביטול הרשעה, כאשר מדובר בעובדי ציבור מצטיינים. לשיטתו, "יש לקבוע קריטריון נוסף לאי הרשעה והוא אופן העבודה של איש הציבור ואופן תפקידו בתפקיד זה וביחס לזה אופן תפקודו של מבצע התפקיד". לגופו של עניין, טוען המבקש, כי עניינו עומד בתנאים הקבועים בעניין כתב לביטול הרשעה.

דיון והכרעה

8. לאחר עיון בבקשה על נספחיה, באתי לכלל מסקנה כי דינה להידחות, וזאת מבלי להידרש לתשובת המשיבה.

9. כלל הוא, כי בקשה למתן רשות ערעור ב"גלגול השלישי" שמורה למקרים חריגים בהם מתעוררת שאלה משפטית עקרונית החורגת מעניינם הפרטי של הצדדים, או בנסיבות המקימות חשש לעיוות דין, או אי צדק חמור שנגרם למבקש (רע"פ 6002/22 ריאבנקו נ' מדינת ישראל, פסקה 13 (19.09.2022)). הבקשה שלפניי אינה עומדת באמות מידה אלה, ודי בכך כדי לדחות אותה.

10. על אף ניסיונו של המבקש לשוות נופך עקרוני לבקשתו, הרי עולה באופן ברור שהמדובר במקרה הנטוע כולו בדלת אמותיו של עניינו הפרטני. לא בכדי, אין המבקש מציע כל בסיס עיוני לטענתו, כי יש להרחיב את המבחנים שנקבעו בעניין כתב לביטול הרשעה, כך שיכללו יסוד של "עובד ציבור מצטיין". וכידוע, טענות שעניין האופן בו יישם בית המשפט את המבחנים לביטול הרשעה אינן מצדיקות, כשלעצמן, מתן רשות לערער ב"גלגול השלישי" (רע"פ 1877/223 מילקין נ' מדינת ישראל, פסקה 8 (22.03.2022)).

11. אף למעלה מן הצורך, דין הבקשה להידחות לגופה.

12. הלכה ידועה היא, כי ביטול הרשעה הוא חריג לכלל, לפיו, משהוכחה אשמתו של נאשם במיוחס לו - יש להרשיעו בדיון (רע"פ 1947/22 קבהא נ' מדינת ישראל, פסקה 11 (23.03.2022)). על המבקש לבטל הרשעתו מוטל

עמוד 2

הנטל להוכיח, כי מתקיימים שני התנאים המצטברים שנקבעו בעניין כתב: הראשון, שההרשעה תפגע פגיעה חמורה וקונקרטיה בשיקומו; ו-השני, שסוג העבירה בה הוא הורשע מאפשר לבטל את הרשעתו, מבלי שיפגעו באופן מהותי שיקולי ענישה נוספים (ראו גם: רע"פ 2020/22 לביא נ' מדינת ישראל, פסקה 15 (27.03.2022)).

13. בית משפט זה עמד זה מכבר על החומרה היתרה הגלומה בעבירות המבוצעות על-ידי שוטרי משטרת ישראל תוך ניצול כוחם וסמכותם (ראו מיני רבים: ע"פ 64/86 אשש נ' מדינת ישראל (31.12.1986)). שכן, לצד הפגיעה בנפגעי העבירה, יש בעבירה המבוצעת על-ידם כדי לפגוע באמון הציבור במערכת אכיפת החוק, ולחתור תחת הערכים הבסיסיים אשר מנחים את משטרת ישראל, וביניהם הגנה על שלום הציבור ושמירה על טוהר המידות (רע"פ 8241/13 ברדה נ' מדינת ישראל, פסקה 8 (25.03.2014)). הרי, "מדובר בשוטר, המייצג את מערכת אכיפת החוק, ומותר לצפות ממנו לדוגמה אישית ולהתנהגות מאופקת שלא יהיה בה משום ניצול לרעה של הסמכות שניתנה בידיו" (רע"פ 2310/07 יום טוב נ' מדינת ישראל, פסקה 4 (13.03.2007)).

14. אמת הדבר – מלאכת אכיפת החוק עשויה לחייב הפעלת כוח מצד אנשי משטרת ישראל. אלא, שלא חוק נאכף בעניינו, אלא רצונו של המבקש להשליט את מרותו על מתלונן 1, לבזותו ולהשפילו. זאת, על-ידי סתירת פניו, יריקה עליו והכאתו בעודו אזוק. במעשיו, פגע המבקש בכבודו ובגופו של מתלונן 1, כמו גם פגע הוא במוסד בשמו פעל, ובחבריו לאותו מוסד, שאת עבודתם עושים נאמנה. כפי שנאמר בעבר:

"לא ניתן להפריז בחומרת מעשיו של המבקש, אדם שהופקד על שמירת החוק ומניעת אלימות, ונטל חירות לעצמו, בתוקף תפקידו ותוך ניצול הכוח שניתן לו, לשלוח ידיו במעשים קשים ואלימים... מעשיו אלה של המבקש הפקיעו מידי, כך להשקפתי, כל תרומה שתתקבל לחברה בתפקידו כשוטר. הם פגעו קשות לא רק בגופם של אזרחים, כי אם גם באמון שנותן הציבור במי שמופקד על אכיפת החוק" (רע"פ 4059/09 הראל נ' מדינת ישראל, פסקה 5 (21.05.2009)).

15. על כן, סבורני, כי האפשרות לבטל את הרשעתו של המבקש – לאו אפשרות היא (השוו: רע"פ 2937/20 וואלפא נ' מדינת ישראל, פסקה 10 (19.05.2020)). בהתאם לכך, התערבותו של בית המשפט המחוזי בהחלטה לבטל את הרשעתו של המבקש אינה רק מוצדקת, אלא גם נדרשת.

16. אשר על כן, הבקשה נדחית.

ניתנה היום, ד' בכסלו התשפ"ג (28.11.2022).

ש ו פ ט